

Kje najti ambicioznost

Delegati vseh treh zborov mestne skupščine bodo konec meseca sprejemali predlog smernic o politiki izvajanja družbenega plana Ljubljane za prihodnje leto. Če izpustimo dejstvo, da mestne smernice še niso usklajene z občinskimi smernicami, jim lahko največ zamerimo zaradi dejstva, ker niso narejene kot resolucija. V njih namreč nismo opredelili politike in ukrepov, s katerimi naj bi dosegli zastavljeni načrt družbenega razvoja Ljubljane.

Na vseh nivojih že nekaj časa poslušamo, da bo prihodnje gospodarsko leto izredno težko. Takšne napovedi pa ne bi smele že kar vnaprej porajati neambicioznega načrta razvoja, saj prav ljubljansko gospodarstvo s stagnacijo pomeni stagnacijo celotnega slovenskega gospodarstva. Ljubljana bi morala svoj program

postaviti bolj ambiciozno, saj bi morali v tistih načelnih usmeritvah povečanje izvoza, višja stopnja rasti družbenega proizvoda, smotnejše zaposlovanje, racionalno izkoriščanje delovnega časa in surovin, kar naj bi pomenilo stalno nalogo boja za večji dohodek, najti prednosti mesta v tesnejši povezavi z znanjem, ki ga v ljubljanskih visokošolskih ustanovah res ne manjka. Prave poti, kako to lastno pamet spraviti v uporabno obliko za združeno delo, pa zaenkrat še nismo našli, saj drugače v štirih letih uresničevanja sedanega srednjeročnega načrta razvoja na področju prestrukturiranja ljubljanskega gospodarstva ne bi beležili samo tako majhnih sprememb. Verjetno se ta neambicioznost Ljubljane kaže tudi v dejstvu, da o prestrukturiranju sicer veliko govorimo, nihče do danes pa še ni povedal katere gospodarske veje v bodoče v ljubljanskem prostoru nimajo več prostora in predvsem, kakšno industrijo v Ljubljani potrebujemo na novo (glejano tudi skozi ekološki trenutek mesta).

To, da ni končana nobena večja investicija v industriji v Ljubljani v prihodnjem letu daje seveda pečat na vse kazalce razvoja v 1980. letu. Realni družbeni proizvod bomo letos v Ljubljani dvignili predvsem zaradi konjunktura, ki je vladala na domačem tržišču praktično tri četrtine leta, za 6,5 odstotkov. Prihodnje leto (zaradi napovedanih težav) naj bi realni družbeni proizvod porastel le za 4 do največ 5 odstotkov. Če bi hoteli izpolniti načrt iz srednjeročnega obdobja, bi morali družbeni proizvod prihodnje leto, (zadnje

leto izpolnjevanja sedanega srednjeročnega obdobja) povečati za nekaj več kot 5,2 odstotka.

Nekaj podobnega se kaže tudi na področju količinskega obsega industrijske proizvodnje. Letos bomo dosegli povečanje za 7 odstotkov, prihodnje leto pa le za 4,5 odstotkov, s tem, da bi ga morali povečati, če želimo izpolniti srednjeročni plan za kar 7,5 odstotkov. Kaj drugega ob vsakoletnem prekoračevanju zaposlenosti v družbenem sektorju in že kar bolezenski fluktuaciji v Ljubljani niti ne moremo pričakovati. Čeprav smo se lani dogovorili, da bomo na novo zaposlili le za 2 odstotka več delavcev, jih bomo za okoli 3,5 odstotka. Tako ni nič čudnega, da tudi v smernice za 1980. leto pišemo, da bomo zaposlenost povečali le za 2 odstotka, pri čemer naj bi teh 4000 na novo zaposlenih delavcev imelo zagotovljene vsaj minimalne življenjske pogoje. Če bi hoteli uresničiti stopnjo rasti zaposlovanja iz srednjeročnega plana, pa že letos ne bi smeli zaposliti nobenega novega delavca.

Posebne težave bo ljubljansko gospodarstvo v prihodnjem letu doživljalo na področju zunanjetrgovinske menjave. Ob dejstvu, da na zunanjem tržišču nismo konkurenčni zaradi cen (naša proizvodnja je zaradi umetnega dvigovanja produktivnosti skozi novo zaposlovanje, zastarelosti osnovnih sredstev, ... draga), da je letošnja konjunktura na domačem tržišču podrla marsikatero izvozno povezavo, da posamezni proizvajalci nastopajo ločeno in ne v obliki kompletnega inženiringa (SMELT je tu svetla izjema), bi morali izvoz v prihodnjem letu povečati za 7 odstotkov ob samo 2 odstotnem povečanju uvoza. Samo na ta način lahko Ljubljana krije sedanjo negativno zunanjetrgovinsko bilanco. Seveda to pomeni, da bo združenemu delu »zaškrpalo« predvsem na področju surovin, saj je ljubljanska industrija vse preveč navezana na surovine in reprodukcijski material iz uvoza.

SILVO MATELIČ

Zadnje dni leta za najmlajše

Kljub marsikateri pikri, ki jo je bilo v preteklosti slišati na račun noveletnega živ-zava v Ljubljani, vendarle ne moremo reči, da na tem področju v zadnjih letih ni opaziti premikov naprej. Tudi letos se bo tako na vseh koncih Ljubljane zadnje dni leta marsikaj dogajalo. Osrednja prireditve pa bo spreved dedka Mraza s spremljevalci, ki ga bo pot vodila po ljubljanskih ulicah vsak popoldan, od 25. do 29. decembra. Letos bo spreved brčkone krenil po nekoliko spremenjeni trasi, poleg tega pa tudi malce večji, saj bo v njem več statistov, več konj in voz, namesto dveh pa bodo tri godbe. Od 16. do 17. ure bo godba na pihala igrala na Čopovi, druga pred Magistratom, tretja pa na Trgu osvoboditve.

Sredstva za spreved dedka Mraza bodo letos prispevali Skupščina mesta Ljubljane, mestni sindikalni svet, nekatere SIS ter TOZD in delovne skupnosti, nekaj denarja pa bo prinesla tudi prodaja plakatov dedka Mraza. Po predvidevanjih bi tako zbrali okrog 2 milijona dinarjev, pri čemer bo sam spreved veljal dober milijon dinarjev (tudi letos ga bo pripravila delovna organizacija Paralele).

Ob koncu leta bo za boljše novoletno razpoloženje v slovenski prestolnici poskrbelo tudi Gospodarsko razstavišče, ki bo pripravilo novoletni prodajni sejem, zabavišni park za najmlajše, odstopilo pa bo tudi prostor za kulturni program. Pravijo, da bo glede na izkušnje iz prejšnjih let, vse dogajanje na razstavišču letos na višji ravni. Toda tudi tu ne gre čisto brez zapletov, saj za zdaj je razmera malo trgovskih organizacij pokazalo zanimanje za udeležbo na sejmu. Sestanka, ki ga je v ta namen sklical komite za gostinstvo, cene, turizem in preskrbo

pri skupščini mesta Ljubljane, se je od 32 vabljenih organizacij s področja trgovine udeležilo le 9. Med tistimi, ki jih ni bilo, naj omenimo predvsem Emono, Mercator, Astro, ki jih skoraj po pravilu takšne prireditve očitno ne zanimajo.

V novoletno praznovanje najmlajših pa se bodo tudi letos vključile nekatere ljubljanske kulturne hiše. V Pionirskem domu - Centru za kulturo mladih, bodo 27. decembra v Festivalni dvorani pripravili tako imenovano veliko prireditev za otroke. Vse tri prireditve bodo na ogled za vse, seveda ne bo manjkala pester program z dedkom Mrzom. Festival Ljubljana je za najmlajše pripravil v mesecu decembru nekaj oguljenih risank, omembe vreden pa je nastop mladinskega pevskega zbora iz Maribora, ki bo 12. decembra ob 20.15. Lutkovno gledališče je pripravilo štiri igrice: Matjaž Loboda: »Pod to goro zeleno«, Darinka Kladnik: »Čiribu« ter Jiri Streda: »O rdeči kapi« in »O kraljični na zrnju gra-

ha«. Sentjakobsko gledališče ima na »novoletnem programu« deli »Kekec in Mojca« ter »Kje si dedek Mrz?«. Tudi v kinu Mojca so za najmlajše (spet) izbrali nekaj risank, ki jih zelo dobro poznajo že vse generacije. Posebej pa velja ob tej priložnosti omeniti zanimivo pobudo glasbenega gledališča-kabareta za otroke od 3. do 6. leta. Gre za predstavo dedka Mraza, ki jo je napisala Svetlana Makrovič, avtor glasbe pa je Aleš Kersnik. Za zdaj še ni povsem jasno, kje bo skupina izvajalcev našla prostor.

Skratka, vse kaže, da bo v Ljubljani ob koncu leta še kako živo in da bodo marsikaj zase našli tako najmlajši kot starejši ljubljanci. Poudarek pa naj bi bil letos še bolj kot poprej na novoletnih praznovanjih za otroke v krajevnih skupnostih, ki jih pripravljajo tamkajšnja društva prijateljev mladine. Praznično bo tudi v šolah in v vrtec, pa najbrž kljub vsemu tudi v delovnih organizacijah. Navzlic prizadevanjem, da bi tamkaj ne ustvarjali razlik med otroki z bolj ali manj bogatimi obdarovanji, ampak bi sredstva namenili za praznovanja v krajevnih skupnostih ali pa za osrednjo prireditev, marsikje ostajajo gluhi. Nemara pa bomo letos vendarle lahko rekli, da smo v mestu dosegli korak naprej in je bil dedek Mrz v resnici enak za vse malčke. Za konec velja opozoriti še na drobno malenkost, ki pa precej vpliva k novoletnemu razpoloženju. Prav vsak, še tako skromen lokalček, lahko s vsaj eno lučko prispeva k temu, da bo Ljubljana bolj novoletna, kot je bila lani.

TANJA KERŠMANC
foto: E. MASNEC

Oh, ta sneg

Ljubljana ni pozimi prav nič poceni mesto. Dokler smo za pluzenje in odstranjevanje snega z mestnih ulic »plačevali« preko proračuna skupščine mesta Ljubljane, je bila celotna zadeva sorazmerno poceni. Lanska zima, ki je bila sicer obilna s snežnimi padavinami, je ljubljansko združeno delo za zimsko službo stala po nekaterih ocenah (točnega izračuna komunalci še niso predložili) nič manj kot 16 milijonov dinarjev. Združeno delo pa zaradi tega, ker sedaj skozi prispevne stopnje komunalnim skupnostim plačujemo zimsko službo in nič več iz mestnega proračuna. Če primerjamo podatke o porabljenem denarju za zimo 1977/78 z lansko zimo, bi moralo biti lani štirikrat več snega kot leto poprej, predlansko zimo smo namreč dali za zimsko službo 4.059.746 dinarjev. Lani pa kot rečeno po nepopolnih podatkih okoli 16.000.000 dinarjev! Seveda sedaj komunalci govorijo, da so čistili večji del mesta, a tudi to ne bo povsem držalo, saj občinske komunalne skupnosti za izvenmestno območje (tisti del občin, ki ni zajet v GUP) ravno tako organizirajo lastno zimsko službo.

S. M.

PRIPRAVE NA DELOVNE PROGRAME ZBOROV DELEGATSKIH SKUPŠČIN

Kljub vedno večji veljavi delegatskega »da« ali »ne« in spoznanju večine občanov in delovnih ljudi, da je delegatsko odločanje sestavni del našega vsakdanjika, se še vedno srečujemo z najrazličnejšim zatikanjem pri uresničevanju delegatskega sistema. Tako se v občinskih, predvsem pa v mestni skupščini še vse preporedko sliši glas občana iz krajevne skupnosti ali delavca iz združenega dela. Ne takrat, ko je treba odločiti o bolj ali manj pomembnih točkah dnevnega reda, temveč predvsem takrat, ko se pripravljajo programi dela skupščinskih zborov - torej odloča o tistih temah in problemih, ki naj bi se znašli za obravnavo pred delegati.

Prav zato je toliko bolj pomembna pobuda mestne skupščine Ljubljana, naj bi pripravo programa dela vseh treh zborov v prihodnjem letu začasno odložili, tako da bi v novembrskih in decembrskih dneh še spodbudila delovne ljudi in občane, da prispevajo tudi svoje predloge za tiste osrednje točke, o katerih bi morala prihodnje leto razpravljati in odločati tudi delegatska skupščina. Na ta način bi tudi najhitreje spodbudili delegate, ki so običajno tudi zaradi preobremenjenosti z gradivi včasih manj aktivni v sami razpravi, da bi se bolj poglabili v tiste najbolj pereče probleme občine ali mesta, laže potem usklajevali posamezna stališča in se skupaj odločali za tiste rešitve, ki bodo najhitreje pripeljale do najbolj učinkovitih rešitev za večino prebivalcev posameznega območja.

Prvi korak na tej poti je torej storjen, zagotovo pa bo sledil tudi drugi - tisti iz neposrednega življenja in dela. Najbrž prispevek delovnih ljudi in občanov k oblikovanju programov dela v občinskih in mestni skupščini letos še ne bo tolikšen kot si želimo, ali kot ga potrebujemo. Zagotovo pa

bo temu botrovala le začetna negotovost, ki jo bomo z malo spodbujanjem kaj kmalu premagali in se s svojimi predlogi pričeli tvorno vključevati v delo občinskih in mestne skupščine.

Seveda te pobude veljajo predvsem za delo zborov združenega dela in zborov krajevnih skupnosti oziroma občin, vendar pa to še ne pomeni, da bodo delegati družbenopolitičnih zborov tudi v bodoče nadaljevali z dosedanjim praksom. V zvezi z delovnim programom družbenopolitičnega zbora SML se družbenopolitične organizacije v mestu že dogovarjajo o prednostnih temah, s katerimi naj bi se prihodnje leto »pogledali v oči« delegati tega zbora. Seznam teh tem je danes sicer še precej obsežen, preden pa bo postal sestavni del delovnega programa za prihodnje leto pa bo zagotovo precej skromnejši. Tudi zato, da se nam prihodnje leto ne bo dogajalo kot že nekaj let nazaj, da prav zaradi preobsežnih delovnih programov v zadnjih dveh mesecih delegati obravnavajo »ostanek« programiranih tem po nekakšnem »hitrem postopku«.

MAJDA ŽLENDER